

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.2.2.2018.JB

Warszawa, 17 maja 2018 r.

**Pani
Grażyna Piotrowska
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Wyszogrodzie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w dniach 23, 27 lutego – 1 marca 2018 roku, przeprowadził kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie.

Przedmiotem kontroli był sposób organizacji i realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na podstawie uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 (M.P. z 2015 r. poz. 821 i poz. 1138), w tym sposób organizacji zadania, przyznawania świadczeń oraz wydatkowania i rozliczania środków. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń 13 kwietnia 2018 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą, MGOPS w Wyszogrodzie działał na podstawie statutu przyjętego uchwałą nr 221/XXIX/2013 Rady Gminy i Miasta Wyszogród z dnia 28 czerwca 2013 r. oraz regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem nr 5/2016 kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie z 1 czerwca 2016 r., w którym dokonano zmian zarządzeniem nr 7/2016 z 12 grudnia 2016 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że spełnia Pani wymagania dotyczące wykształcenia i stażu pracy, określone dla osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy w związku z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902, z późn. zm.).

W związku z udziałem w realizacji wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020, Rada Gminy i Miasta Wyszogród podjęła uchwałę Nr 277/XXXVII/2014 z dnia 20 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 i uchwałę Nr 291/XXXIX/2014 z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020.

Rada Gminy i Miasta Wyszogród nie podjęła uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy dla celów przyznawania nieodpłatnie pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin wymienionych w uchwale Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020.

Wojewoda Mazowiecki przyznał Gminie i Miastu Wyszogród dotację celową w wysokości 98 614 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie wsparcia w formie posiłku i świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób posiadających dochód do wysokości 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy, a w przypadku świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności – dla osób posiadających dochód do wysokości 100% kryterium dochodowego. Udział środków własnych gminy określono na poziomie 20% planowanego kosztu programu lub kosztu realizacji zadania ogółem w 2017 r.

Na terenie gminy posiłki wydawane były w trzech stołówkach w formie gorącego dania oraz w dwóch punktach dożywiania w formie suchego prowiantu. Dzieci z terenu gminy Wyszogród korzystały z dożywiania również poza terenem gminy, w formie gorących posiłków w ośmiu stołówkach i w formie suchego prowiantu w dwóch punktach wydawania posiłków. Ogółem z dożywiania w placówkach oświatowych skorzystało 162 dzieci, z tego 126 w formie ciepłego posiłku i 36 w formie suchego prowiantu. Jednostka zawarła porozumienia regulujące zasady realizacji pomocy, w tym wydawania i rozliczania posiłków z jedenastoma spośród czternastu

jednostek oświatowych, w których dożywiane były dzieci z terenu gminy. Pomimo, że jedno z zawartych porozumień obejmowało również realizację całodziennego wyżywienia, Ośrodek pokrywał wyłącznie koszty obiadów. W okresie przerw w nauce szkolnej nie zapewniano posiłków dzieciom i młodzieży dożywianym w placówkach oświatowych. Jak Pani wyjaśniła, w tym czasie rodziny tych dzieci, po złożeniu stosownego wniosku, otrzymywały pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup artykułów żywnościowych. Pomocą w formie świadczenia pieniężnego objęto 151 osób z 77 rodzin. Łączna kwota przyznanych świadczeń pieniężnych wyniosła 52 382,57 zł.

Pomoc w formie posiłku lub w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przyznawano na podstawie decyzji administracyjnej. Na terenie Gminy i Miasta Wyszogród nie było przypadków dożywiania dzieci i uczniów bez wydania decyzji administracyjnej.

Ośrodek regulował należności za świadczenia na podstawie dowodów księgowych, które zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, opisane w sposób wskazujący rozdział klasyfikacji budżetowej, z której został sfinansowany wydatek oraz opatrzone opisem pracownika socjalnego lub kierownika, potwierdzającym dożywianie uczniów lub wypłatę zasiłku celowego w ramach dożywiania. Do rachunków i faktur dołączono polecenie przelewu, potwierdzającego dokonanie płatności na rachunek bankowy wystawcy rachunku lub faktury.

Płatności za posiłki dokonywano na koniec miesiąca lub w miesiącu następującym po realizacji świadczeń. Wyjątek stanowiły płatności na rzecz Fundacji XXX w XXX, dokonywane do piętnastego dnia miesiąca, którego płatność dotyczyła.

Całkowity koszt programu wyniósł 123 614 zł. Otrzymałą dotację gmina wydatkowała w 100%. Kwota wydatków z budżetu gminy wynosiła 25 000 zł i stanowiła ponad 20% kosztów realizacji zadania. W wyniku analizy wniosków w sprawie przyznania dotacji celowej na realizację programu oraz dokumentacji potwierdzającej wydatki poniesione w związku z jego realizacją, a także na podstawie złożonych wyjaśnień i informacji stwierdzono, że koszty zadania zostały określone na realnym poziomie.

W wyniku kontroli dokumentacji 30 postępowań administracyjnych, zgromadzonej w teczkach 12 osób, którym w okresie objętym kontrolą przyznano pomoc w ramach programu stwierdzono, że w 23 przypadkach postępowanie zostało wszczęte na wniosek strony, a w 7 przypadkach z urzędu, na wniosek pracownika socjalnego. Wydanie decyzji w sprawie przyznania pomocy w ramach programu zostało poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki

Spółecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788). Treść ustaleń zawartych w rodzinnych wywiadach środowiskowych nie budziła wątpliwości. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób i rodzin ubiegających się o pomoc w ramach programu ustalono na podstawie dokumentów, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy, przy czym w dwóch przypadkach zamiast dokumentu potwierdzającego wysokość wynagrodzenia za pracę oraz dokumentu potwierdzającego wysokość renty rodzinnej przyjęto oświadczenie strony. Decyzje, podpisane przez Panią z upoważnienia Burmistrza Gminy i Miasta Wyszogród, wydano w terminach określonych w art. 35 k.p.a. i wszystkim nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości, za które odpowiedzialność ponosi Pani jako kierownik jednostki kontrolowanej:

1. Decyzją administracyjną nr MGOPS.XXX.2017 z XX.XX.2017 r. przyznano XXX, przebywającym w Fundacji XXX w XXX, gm. XXX, pomoc w formie całodziennego wyżywienia w okresie od XX.XX.2017 r. do XX.XX.2017 r., niezgodnie z treścią części wspólne wyliczenia zawartego w cz. V.1 załącznika do uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 (M. P. z 2015 r. poz. 821 i poz. 1138) oraz art. 48 i 48b ust. 2 ustawy. Finansowanie całodziennego wyżywienia na rzecz rodziny odbywało się w połowie każdego miesiąca, na jaki przyznano świadczenie, na mocy warunków porozumienia zawartego XX.XX.2017 r. z Fundacją XXX przez MGOPS w Wyszogrodzie, na podstawie not księgowych:
 - opłaconych ze środków własnych gminy:
 - nr X z XX.XX.2017 r. za okres od XX.XX do XX.XX.2017 r. – XXX,XX zł,
 - nr X z XX.XX.2017 r. za okres od XX.XX.2017 r. do XX.XX.2017 r. – X.XXX zł;
 - opłaconych ze środków budżetu państwa:
 - nr X z XX.XX.2017 r. za okres od XX.XX.2017 r. do XX.XX.2017 r. – X.XXX zł,
 - nr X z XX.XX.2017 r. za okres od XX.XX.2017 r. do XX.XX.2017 r. – X.XXX zł,
 - nr X z XX.XX.2017 r. za okres od XX.XX.2017 r. do XX.XX.2017 r. – X.XXX zł.

Koszt całodziennego wyżywienia zgodnie z treścią not wynosił XX,XX zł za jedną osobę. Z pisemnej informacji przekazanej przez pana XXX XXX, prezesa Fundacji, wynikało, że koszty posiłków wyniosły: śniadanie – X,XX zł, obiad – X,XX zł i kolacja – X,XX zł. Suma składników podanych w piśmie nie stanowiła kwoty dziennej stawki żywieniowej za osobę, tj. XX,XX zł, wskazanej w notach księgowych wystawionych przez Fundację.

2. W podstawie prawnej dwóch decyzji administracyjnych przywołano nieobowiązujące przepisy prawne dotyczące realizacji programu, tj. ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
3. W decyzjach wydanych w sprawie przyznania pomocy w formie posiłku przywołano przepisy art. 48 ust. 1, 4 i 5 ustawy nieobowiązujące w chwili wydawania decyzji oraz nieistniejący art. 102 ust. 4.
4. W podstawie prawnej decyzji wydanych w sprawie przyznania pomocy w formie zasiłku celowego nie uwzględniono przepisów uchwały Rady Ministrów w sprawie programu.
5. Decyzje rozstrzygające w sprawach wszczętych po dniu 1.06.2017 r. nie zawierały pouczeń wynikającego z treści art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego.
6. W 2 przypadkach w aktach spraw nie było dowodów potwierdzających doręczenie decyzji.
7. Z treści uzasadnienia decyzji niezależnie od przyznanej formy pomocy wynikało, że dochód uprawniający do otrzymania świadczenia w ramach programu, nie może przekraczać 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy. W przypadku pomocy przyznawanej w formie zasiłków celowych na zakup artykułów żywnościowych, było to niezgodne z przepisami ustawy w związku z brakiem stosownej uchwały Rady Gminy i Miasta w Wyszogrodzie i z warunkami określonymi umową zawartą z Wojewodą Mazowieckim. Ze złożonego przez Panią w tej sprawie wyjaśnienia wynikało, że w decyzjach pomyłkowo wpisano 150% kryterium dochodowego. Skontrolowane akta spraw potwierdzały, że pomoc w ramach programu faktycznie przyznawana była zgodnie z kryteriami określonymi w wyżej wymienionych przepisach i umowie zawartej z Wojewodą Mazowieckim.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Dokonać zwrotu części dotacji celowej z budżetu państwa w kwocie X.XXX zł, tj.:
 - za XXX 2017 r. – XXX,XX zł (opłacano za całodzienne wyżywienie X.XXX zł, koszt obiadów wynosił XXX,XX zł – X,X zł x X osoby x XX dni, różnica do zwrotu: XXX – XXX,XX = XX,XX),

- za XXX 2017 r. – XXX zł (opłacano za całodienne wyżywienie X.XXX zł, koszt obiadów wynosił XXX zł – X,X zł x X osoby x XX dni, różnica do zwrotu: X.XXX – XXX zł = XXX zł),
- za XXX 2017 r. – XXX,XX zł, tj. X.XXX zł – XXX,X zł (X,X zł x X osoby x XX dni),

przekazanej przez Wojewodę Mazowieckiego na realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 (M. P. z 2015 r. poz. 821 i poz. 1138), wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem, tj. niezgodnie z warunkami programu na sfinansowanie kosztów całodziennego wyżywienia, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, na rachunek bankowy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego pl. Bankowy 3/5 w Warszawie: **NBP O/O Warszawa 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000**, w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, a następnie przesłać uwierzytelnioną kserokopię przelewu bankowego potwierdzającą dokonanie ww. zwrotu pod adresem: Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

2. Przestrzegać warunków dotyczących realizacji programu określonych w uchwale Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 (M.P. z 2015 r. poz. 821 i poz. 1138) oraz przepisów art. 48 i 48b ust. 2 ustawy.
3. W postępowaniach administracyjnych w sprawach dotyczących przyznawania pomocy w ramach programu przestrzegać przepisów art. 39, art. 46 § 1 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.).
4. Dokonywać płatności tylko za faktycznie wydane posiłki, zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, z późn. zm.)
5. W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dokonywać płatności tylko za jeden posiłek dziennie, a nie za całodienne wyżywienie, stosując się do zapisów zawartych z Wojewodą umów, a także przepisów: części wspólnej zawartej w wyliczeniu w cz. V.1 załącznika do uchwały nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 i art. 48 ustawy.

Ponadto zalecam zawarcie ze wszystkimi jednostkami oświatowymi spoza terenu gminy, w których dożywiane są dzieci z Gminy i Miasta Wyszogród, porozumień porządkujących zasady realizacji pomocy oraz, w trakcie ustalania sytuacji dochodowej osoby lub rodziny, żądanie w pierwszym rzędzie zaświadczeń i decyzji dotyczących kwot stanowiących o dochodzie rodziny wymienionych w art. 107 ust 5b ustawy o pomocy społecznej, a wyłącznie w razie szczególnych okoliczności, uzasadniających ich brak – przyjmowanie oświadczenia strony w tej sprawie.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Michalina Walenta
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Jan Boszko
Burmistrz Gminy i Miasta Wyszogród